

PISA I L'ENRENOU MEDIÀTIC (I 2)

LÍNIES D'ACCIÓ

**Pilar Benejam, Pere Alzina,
Anselm Barber i Nel Martí**

GRUP DE RECERCA EN EDUCACIÓ

Vam deixar l'escrit anterior tractant de les realitats que influeixen en els resultats.

L'escola no ho pot resoldre tot: crisi mediambiental, igualtat de gènere, hàbits d'alimentació saludable, valors en l'esport, el respecte a la diferència, la inclusió social, l'educació vial, la pau al món... No podem lluitar sols per a una educació que construeixi una societat millor. Sí que podem lluitar, des de tots els àmbits, per a una societat millor i aquesta sí que ens portarà a una educació de qualitat. De tots i per a tots.

Inversió pública en educació. Illes: just arriba al 5% del PIB. Portugal: 14%; en deu anys han passat del 35% d'abandonament escolar al 6%. Els centres decideixen els plans d'estudis i els horaris; les escoles són igualitàries i els alumnes estan contents. Problemes? Evidentment, com per tot arreu. Dècades esperant capgirar el finançament d'aquestes illes riques. On va la regada de diners (20.000 milions d'euros) de divuit milions de turistes durant l'any 2023? El pressupost previst per a 2024 és de 3.340 milions d'euros.

Els municipis han de disposar de competències educatives. Així ho indiquen els estudis arreu del món. Ens agradi o no. Gestió propera, contextualitzada i amb una excel·lent base de coneixements. Els municipis van desenvolupar una intensa tasca educativa durant els primers anys de la democràcia (Instituts Municipals d'Educació, Plans d'Entorn a Catalunya, ciutats educadores...) amb notables èxits. Aquestes polítiques se van abandonar no precisament per manca de bons resultats.

Resultats. Determinats programes han aconseguit minvar l'abandonament escolar, el fracàs escolar i l'augment de titula-

cions a l'ESO. Menorca ha reduït tots aquests percentatges al mínim.

L'esforç de les famílies i l'existència de professorat conscient que va construir, des de baix, un model educatiu per a l'illa de Menorca (l'anomenada *Escola Menorquina*) ha donat uns fruits excel·lents: més d'una tercera part de la població té estudis superiors. La confiança amb l'educació i la inversió milionària de moltes famílies han aconseguit aquests resultats. És necessari un reconeixement social d'aquesta realitat inqüestionable. I treure'n lliçons.

La gran xarxa educativa i formativa desplegada ha capgirat la història d'aquest país: ensenyament obligatori universal (aconseguit per primera després del 2000); formació professional, educació de perso-

Podem lluitar, des de tots els àmbits, per a una societat millor i aquesta sí que ens portarà a una educació de qualitat. De tots i per a tots»

nes adultes, estudis universitaris, estudis a l'estranger, universitats obertes per a majors... Mai hi havia hagut tanta gent tant ben formada. Tenim necessitats rellevants: abordar l'atenció a les malalties mentals, minvar la taxa de suïcidis, reduir dràsticament les desigualtats i la pobresa, capgirar la desfeta mediambiental. Però tenim recursos i persones formades. Com mai. Cal reorientar els objectius i els esforços.

◆ LÍNIES DE FEINA. No podem posar en qüestió, de cop i volta, pràctiques no avaluades o mal aplicades. Segregar alumnes per origen, coneixements, nivell social o cultural mai ha generat beneficis ni educatius ni socials. Tornar a allò que es diu "lo clàssic" implica oblidar els deficients resultats que, al seu moment, va

originar.

Sí que ens hem d'esmirar molt més en allò que posem en pràctica: no podem ensenyar a pensar sense pensar en alguna cosa interessant (continguts nous); no podem ensenyar a estudiar sense estudiar realment algun contingut; no podem treballar les emocions i els sentiments al marge; aprendre noves coses és emocionant en sí mateix. Emoció i cognició no són dos elements aïllats: són la nostra ment, la nostra consciència plena. Treballar per projectes no implica decidir si volem saber més dels conills o dels cangurs o dels ornitorrincs. Implica formular-nos conjuntament preguntes científiques que ens ajudin, gràcies als coneixements acumulats per la humanitat, a entendre millor allà on vivim, el com som i com podem millorar-nos.

Necessitem treballar a fons sobre dos circuits: la formació i la confiança.

La formació del professorat ha de canviar profundament: cinc anys (coneixements científics i didàctiques aplicades). Pràctiques des del primer any. Darrer curs de pràctiques remunerades mínimament. Cos únic de docents. Recerca conjunta entre professorat i universitats. Difusió del coneixement no en publicacions elitistes. Coneixement democràtic, compartit i obert.

Formació contínua obligatòria. Autonomia de centres plena amb professorat més responsabilitzat del disseny de bones pràctiques. Sabem què implica ser un bon mestre; tenim identificats els indicadors que ens permetrien avaluar democràticament. Cal posar-ho en marxa i assegurar que qui no compleix tindrà conseqüències. El respecte social no se demana, es guanya.

Si realment tenim voluntat de millorar treballarem sobre aquests dos cercles i aplicarem mesures clares i contundents. I no ens oblidem: sempre començarem des de la base, dels col·lectius més conscients i decidits, de la gent i amb la gent que creu, fermament, que una societat millor és possible.

TRIBUNA

GOBIERNO S.A. AGENCIA DE COLOCACIÓN

Carmen Tomás

Periodista

España cuenta con el gobierno más elefantiásico de la democracia. Seguramente uno de los más numerosos de Europa. Y si hablamos de asesores, sólo en La Moncloa forman un auténtico batallón, más de 800. Si hablamos de empleados públicos, la cifra supera los tres millones, y si nos fijamos en los organismos, agencias u observatorios, es casi imposible enumerarlos. Sin embargo, el Gobierno no para de aumentar el número de estos últimos con el consiguiente aumento del gasto público. Y ya sabemos lo difícil que es luego acabar con esa maraña de empleados y coste que al final hacen un trabajo que perfectamente podrían realizar los centenares de miles de empleados públicos, funcionarios o asesores.

En los últimos tiempos, por poner algunos ejemplos, se han creado la Agencia Estatal de Salud Pública, la Oficina Nacional de Asesoramiento Científico, la Agencia Española de Supervisión de la Inteligencia Artificial o la Agencia Estatal de Administración Digital. Pero es que esta última semana el presidente

El Ministerio de Hacienda aún no ha presentado ni un borrador de las cuentas públicas para 2024»

del Gobierno anunciaba la creación de una Oficina de Cultura dependiente de La Moncloa, mientras el ministro de Cultura hacia lo propio con la Unidad de Atención y Prevención de Violencias Machistas en la Cultura cuando ya existe el Observatorio de Igualdad de Género en el ámbito de la Cultura.

Mientras todo esto sucede, el Ministerio de Hacienda aún no ha presentado ni un borrador de las cuentas públicas para 2024 a pesar de que si se prorrogan los del año pasado su utilidad sería muy escasa, ya que la Unión Europea aprobó el regreso de las reglas fiscales. Montero sigue insistiendo en que habrá Presupuestos, aunque el Senado haya tumbado las reglas de gasto y cuente con un informe que, asegura, anularía ese veto.

La cruda realidad es que ya España soporta una deuda pública descomunal, una Administración enorme, el volumen de gasto público es histórico y sin embargo se dejan sin atender asuntos vitales para miles de ciudadanos como los enfermos de ELA y sus familias, la pobreza infantil, la modernización de la Administración o la atención al ciudadano en tiempo y forma.

